

UNDERRÄTTELSE

2019-09-23 Ärendenr:
NV-06648-19

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Underrättelse till regeringen enligt 17 kap. 5 § första stycket miljöbalken

Naturvårdsverket underrättar härmed regeringen enligt 17 kap. 5 § första stycket miljöbalken om Preem Aktiebolags (bolaget) ansökan om tillstånd till befintlig och utökad verksamhet vid Preemraff Göteborg som, enligt Naturvårdsverkets bedömning, är en verksamhet som i betraktande av de intressen som miljöbalken enligt 1 kap. 1 § ska främja kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag.

Skäl för underrättelsen

Enligt 17 kap. 5 § första stycket miljöbalken ska en myndighet som inom sitt verksamhetsområde får kännedom om en verksamhet som avses i 17 kap. 3 § miljöbalken underrätta regeringen om verksamheten. Enligt 3 § omfattar bland annat underrättelseplikten verksamheter som i betraktande av de intressen som denna balk enligt 1 kap. 1 § ska främja kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag. Enligt 4 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska, om det i mål enligt 9 kap. miljöbalken är fråga om tillstånd till miljöfarlig verksamhet vars tillåtlighet enligt Naturvårdsverket bör prövas av regeringen enligt 17 kap. 3 § miljöbalken, Naturvårdsverket i god tid innan målet sätts ut till huvudförhandling eller tillståndsbeslut meddelas anmäla saken till regeringen. För det fall att regeringen har förbehållit sig prövningen av tillåtligheten enligt 17 kap. 3 § miljöbalken ska mark- och miljödomstolen med eget yttrande överlämna frågan till regeringen för prövning (21 kap. 7 § miljöbalken).

Bolaget har den 27 juni 2019 hos mark- och miljödomstolen, Vänersborgs tingsrätt, ansökt om tillstånd till befintlig och utökad verksamhet vid Preemraff

Göteborg (mål nr M 2673-19). Vid tidpunkt för denna underrättelse pågår handläggningen i mark- och miljödomstolen, som ännu inte kungjort ansökan.

Av bolagets ansökan framgår följande. Den ansökta verksamheten förväntas innebära att anläggningens utsläpp av fossil koldioxid kommer att öka från 0,61 miljoner ton per år (nollalternativet) till 0,75 miljoner ton per år. Ökning av fossil koldioxid härrör främst från utökad användning av naturgas. Därutöver förväntas utsläpp av biogen koldioxid öka från 0,015 miljoner ton per år (nollalternativet) till 0,195 miljoner ton per år. Denna ökning härrör från produktion av förnybara produkter. Enligt bolaget medför de förnybara drivmedlen en reduktion av fossil koldioxid i användarledet som är mer än 30 gånger större än ökningen av fossil koldioxid från raffinaderiet.

Naturvårdsverket kan konstatera att den ansökta verksamheten därmed skulle innebära att bolagets anläggning, när det gäller utsläpp av fossil koldioxid från enskilda anläggningar i Sverige, skulle gå från att vara den åttonde största punktkällan till att bli den sjätte största.¹

När det gäller frågan om utsläpp av koldioxid har Miljööverdomstolen (MÖD 2008:40) vid prövningen av ett annat raffinaderi bl.a. anfört följande.

”Även om det finns ett globalt behov av att upphöra med förbränning av fossila material, som bolagets råvara och produkter, kommer det under en överskådlig framtid att finnas ett behov av sådana produkter. Bolagets projekt innebär i det perspektivet en god hushållning, eftersom råoljan kommer att förädlas till mer kvalificerade produkter. Raffinaderiet har en för branschen hög energieffektivitet. Det finns därmed inte några övergripande principer som hindrar tillåtligheten av projektet som sådant.”

Bolagets verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter, vilket innebär att det inte med stöd av miljöbalken är möjligt att med villkor begränsa utsläppen av koldioxid.

Riksdagen beslutade sommaren 2017 att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sveriges nya klimatmål till 2030, 2040 och 2045, en klimatlag och ett klimatpolitiskt råd. Klimatlagen (2017:720) trädde i kraft den 1 januari 2018. Vidare bedöms Miljömålet Begränsad klimatpåverkan inte kunna nås med befintliga och beslutade styrmedel. Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling och de svenska miljökvalitetsmålen konkretiserar vad hållbar utveckling enligt 1 kap. 1 § miljöbalken innebär.² Nationella klimatmål, som har beslutats i enlighet med klimatlagen, är enligt Naturvårdsverket en del av miljömålssystemet.

¹ <https://utslappsisiffror.naturvardsverket.se/Alla-utslapp-till-luft/>

² Jfr. Prop. 1997/98:45 Miljöbalk del 2, s. 8, och Prop. 2004/05:150, Svenska miljösmål – ett gemensamt uppdrag, s. 375.

Naturvårdsverket noterar att regeringen efter underrättelse beslutat att pröva tillåtligheten av verksamheten vid Preemraff Lysekil i Lysekils kommun, som bolaget ansökt om tillstånd för i ett annat mål (Regeringsbeslut 2019-08-22 M2019/01299/Me). Den ansökta verksamheten i det målet förväntas innebära att anläggningens utsläpp av koldioxid ökar från dagens ca 1,7 miljoner ton per år till 3,4 miljoner ton per år.

Naturvårdsverkets bedömning är, mot bakgrund av vad som redogjorts för ovan, att prövningen av den ansökta verksamheten i Göteborg och dess utsläpp av koldioxid är komplex. Även om den angivna utsläppsökningen av fossil koldioxid är betydligt mindre jämfört med Preemraff Lysekil är det ändå fråga om en betydande ökning från en av de största punktkällorna i Sverige. Naturvårdsverket gör därför bedömningen att ansökan rör en verksamhet som i betraktande av de intressen som miljöbalken enligt 1 kap. 1 § ska främja kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, detta till följd av den ansökta verksamhetens klimatpåverkan. Eftersom förutsättningarna enligt 17 kap. 3 § miljöbalken är uppfyllda ska Naturvårdsverket underrätta regeringen enligt 17 kap. 5 § första stycket miljöbalken.

Beslut om denna underrättelse har fattats av ställföreträdande generaldirektören Kerstin Cederlöf.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Stefan Nyström, föredragande, enhetschefen Karin Dunér, tekniska handläggaren Sven Bomark och miljöjuristen Petter Larsson Garcia.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kerstin Cederlöf

Stefan Nyström

Kopia till:
Preem Aktiebolag
Advokat
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Mark- och miljödomstolen, Vänersborgs tingsrätt